

Toiminta- ja taloussuunnitelman 2024-2026 ja talousarvion 2024 valmistelu

Maakuntahallitus 12.09.2023 § 109
162/02.02.00/2023

Perussopimuksen mukaan seuraavan kalenterivuoden talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus on toimitettava jäsenkunnille 15.10. mennessä. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Liiton virastossa käynnistettiin kevään aikana vuoden 2024 toiminnan ja talouden valmistelu. Kesän aikana toteutettiin elinvoimateeman kuntakierros yhdessä LADECin ja ELY-keskuksen kanssa.

Maakunnan haasteista ja kuntien toiveista liiton toimintaa kohtaan on keskusteltu säännöllisesti myös kuntajohtajakokouksissa.

Vuoden 2024 toiminnan ja talouden näkymät perustuvat maakuntastrategiaan ja -ohjelmaan ja toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2023–2025. Strategian painopisteet on hyväksytty maakuntavaltuustossa joulukuussa 2021.

Maakuntastrategian painopisteitä ovat:

- vetovoima
- uudistumiskyky

Maakunnan elinvoiman vahvistamisessa keskeisessä roolissa ovat elintarviketeollisuuden, sähköisen liikenteen, kiertotalouden sekä liikunnan ja hyvinvoinnin edistäminen. Lisäresurssitarve maakunnassa kohdistuu ennen kaikkea osaavan työvoiman saatavuuteen, TKI-toiminnan kehittämiseen, alueen saavutettavuuden ja kehittyvän kaupunki-infrastruktuurin vahvistamiseen.

Aluekehityksessä vuoden 2024 keskeistä toimintaa on tehostaa verkostoyhteistyössä maakuntastrategian edistämistä tukevia alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä hankkeita. Kuntien kehittämistoimintaa avulla esim. kiertotaloushankkeissa tai Ilmastosuunnitelmien laadinnassa. Kehittämisen teemojen kärjessä ovat sport (esim. Lahti Sport Hub), valmistus (mm. sähköinen liikenne) ja ruoka/juoma (esim. Food Campus). EU:n rakennerahastokauden neljännen käyttövuoden EAKR-ohjelman rahoitusresurssit myönnetään arviointien kautta valituille hankkeille. Koordinaatiota tehdään yhdessä Etelä-Suomen maakuntien kanssa. Kansallinen AKKE-rahoitus loppui vuoden 2023 aikana ja hankkeista palautuvat varat kohdistetaan uusiin pieniin TKI- ja elinvoimahankkeisiin. Toiminnassa ja hanketyössä korostuu läpileikkaavana kestävyysteema.

Aluesuunnittelu käynnistää kokonaismaakuntakaavan laatimisen juuri hyväksytyjen Lahden kaupunkiseutusuunnitelman (KSS) ja Päijät-Hämeen rakennemallin pohjalta. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaa tehdään maakuntakaavan rinnalla.

Ylläpidämme nykyisen MAL-sopimuskauden toimenpiteiden seurantasivustoa ja huolehdimme uuden sopimuskauden neuvotteluissa, että KSSssa osoitetut toimenpiteet saavat valtiolta rahoitusta.

Edunvalvonnan painopiste on maakunnan elinvoimaa vahvistavien hallitusohjelmakirjausten edistämässä. Vaikuttamistyön pohjana on maakunnassa laajassa yhteistyössä laaditut edunvalvontatavoitteet. Liikennehankkeista edunvalvontaa kohdistetaan erityisesti Vt12 Lahti–Kouvola-yhteysväliin. Kansainvälisen yhteistyön painopiste on energiaan, kiertotalouteen ja liikenteeseen liittyvissä verkostoissa, joihin osallistutaan muun muassa CPMR-järjestön ja Helsinki EU Officen kautta. Kuntayhteistyössä jatketaan maakunnan elinvoimaa ja kilpailukykyä vahvistavan yhteistyön rakentamista. Osana kuntayhteistyötä ja maakunnan edunvalvontaa käynnistetään yhdessä kuntien kanssa hanke, jonka tavoitteena on nostaa Päijät-Hämeen Suomen liikkuvimmaksi maakunnaksi vuoteen 2030 mennessä. Hankeen toimenpiteillä toteutetaan Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelmaa sekä hallituksen Suomi Liikkeelle -ohjelmaa. Maakuntaliiton viestintää ja brändiä kehitetään suunnitelmallisesti.

Hallinnon osalta korostuvat erityisesti liiton toiminnan kannalta tärkeät tietoturva-asiat, riskienhallinta ja tietosuoja. Lisäksi asiakirjahallinnon kehittämistä jatketaan niin arkistoinnin kuin muidenkin osioiden osalta.

Aikaisemmin kuntien erillisrahoittama kuntayhteistyörahoitus esitetään siirrettäväksi talousarvioon ja osaksi liiton vakituista toimintaa.

Talousarvioluonnosta on valmisteltu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuuden kasvu liiton menoihin on 3,0 %. Vuosien 2025 ja 2026 kasvuksi on arvioitu 2,0 %.

Talousarvioluonnokseen sisältyy myös seuraavat hankkeet:

Kulttuuritoiminnan kehittämistehtävä-hanke (OKM)

Tuulivoiman maisemaselvitys ja vuorovaikutus (YM)

LIKE-hanke aurinkoenergiahanke (YM)

CANEMURE-hanke (LIFE+)

Päijät-Hämeen älykkään erikoistumisen -hanke (EAKR-hanke)

LOTTI-hanke (Interre Europe)

CEI Boost -hanke (Interreg Europe)

Change(K)Now! (Interreg Baltic Sea Region)

CCRI-kiertotalous-hanke (AKKE-hanke)

HYTE-rahoitus (kunnat)

Lahden Yliopistokampus (kunnat)

Henkilöautojen latausasemien tarpeen määrittäminen (LVM)*

Vaikuttajakoulun nuorten osallistumishanke (Erasmus+)*

STEP-UP -hanke (Interreg Europe)*

ACTIVE ID (Interreg Europe)*

Kulttuurihanke (AKKE)*

(*hankkeille ei ole päärahoittajan päätöstä tukirahoituksesta 4.9.2023).

Valmistelija	Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus päättää merkitä asian esittelyn ja siitä käytävän keskustelun tiedoksi ja antaa jatkovalmisteluohjeet kunnille toimitettavan toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimiseksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.